

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Εθιμικό μυθιστόρημα

ΦΛΩΡΑ ΜΠΡΙΛΛΑΝΤΗ

(ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο πλούσιος Αθηναίος μεγάλε-
μπος Μπριλλάντης βρίσκεται οικονομικώς στο χείλος του κρημνού. Έχει
παύσει, χρωστάει μεγάλα ποσά, τον περιμένει η δυστυχία, η φυλακή, ή ό-
τιδήποτε... Ένα μόνον μέσον σωτηρίας υπάρχει: Να παντρευτεί η κόρη του
Φλώρα — ένα έξοτικό λαλούδι άμορφης — τον βασιλικό του βιολήκανο Κωστή
'Αρτέμη, έναν εξηγνότη χήρο, πούχει πεθάνει η γυναίκα του με τη σκληρότη-
τη και την απανθρωπία του κι έχει παιδί εικοσι έτών. Ο 'Αρτέμης, πού λαχα-
ράει τη Φλώρα, κάνει την πρόταση αυτή στον Μπριλλάντη. Κι' ο δυστυχής πα-
τέρας, μετά νυχτιές άγνόνιας, καλε' Ιδαιτέρως την κόρη του και της τ' άποκα-
λύπτει όλα, με δουλκωμένα μέτια. Η Φλώρα έσπνάζεται, κλαίει, σπαράζεται,
με δέχεται στο τέλος να θυσιασθή χάριν του πατέρα της, χάριν της οικογενείας
της. Καί την μεθεπομένη συναντά έναν νέο, τον Μίμη, με τον οποίο είχε αρχί-
σει να πλέκει τον τελευταίο καιρό ένα Ιδανικό ειδύλλιο, και άποφασίζει να του
άνοιξη την καρδιά της και να τον χαιρετήσει για τελευταία φορά. Μα ό Μίμης
δεν συγκινείται καθόλου και η Φλώρα γυρίζει σπίτι της κιό άπελπισμένη και ά-
πογοστευμένη άπ' όλα. Άποφασίζει δέ πλέον ν' αυτοκτονήσει την παρμονή ά-
κριβός του αταίριαστο γάμου της και κλέβει για τό σκοπό αυτό ένα περιτοσσο-
ράπ' το στρούτο του πατέρα της. Στο μεταξύ αυτό έπισκέπτεται τη Φλώρα ό
'Αρτέμης κατ' έσπνδάτην. Στην τελευταία του μάστιχα έπίσκεψη παίρνει μαζί
του και τον γιό του, τον Λεάνδρο. Ο Λεάνδρος 'Αρτέμης κώνει πολύ καλή
έντύπωση στη Φλώρα. Είναι μία χρυσή και ποιμένη καρδιά, σαν τη δική της.
Μα ενώ μιλούν, η Φλώρα αντιλαμβάνεται άδυστα τον 'Αρτέμη να κυττά το
γιό του με ζήλεια, με κακία. Αυτό την τρομάζει, της γεννάει διάφορες ύπο-
ψεις και άποφασίζει να μάθει λεπτομερώς πών ό τι άφορά τον 'Αρτέμη. Πηγαίνει
λοιπόν κι' έπισκέπτεται την κ. Ρεντίδη, φίλη της μαίας της και έμπιστη φίλη
της μακαρίτισσας συζύγου του 'Αρτέμη. Άπ' την Ρεντίδη μαθαίνει η Φλώρα
όλη την τραγωδία της γυναίκας του 'Αρτέμη, την όποια ό άνδρας της σκότασε
ένα βράδυ, χωρίς άφορμή σχεδόν, γιατί την ζήλευε φρικτά. Τό τρομερό αστό
κακούργημα έβριε κρυφό, γιατί ή ίδια ή έτοιμοθάνατη ζήτησε να μη κατα-
γγέλουν τον σονηά συζύγο της, χάριν του παιδιού της... Άπελπισμένη πιδ πολύ
τάρα η Φλώρα, γυρίζει σπίτι της, με την άποφαση ν' άποφύγη την έννοια της
με τον 'Αρτέμη. Τis σκέψεις της όμως αυτές τις άναρτήσι μία άπρόσπτη συ-
ναντησή της με τον Λεάνδρο. Με θερμά και συγκινητικά λόγια ό Λεάνδρος την
παρακαλεί να δεχθή να γίνη μητέρα του. Τά μάτια του βουρκώνουν ενώ μι-
λάει, και η Φλώρα άναγκάζεται να πη τό ναίσι, άν και μαντεύει, με τρόπο,
ότι ό νέος δεν την συμπαθεί άπλώς ως μέλλουσα μητέρα του. Κι' αρχίζουν πεια

όλομόναχη και νά κλάψω. Πώς θά τό κατόρθωνα αυτό;

Ο 'Αρτέμης με κύτταζε τώρα στά μάτια.

—Είν' ώραία έδώ, δεν είν' έτσι; μόπτε σε λίγο. Είσαι καλύ-
τερα, άγάπη μου;

—Ναί, άρκετά καλύτερα, άπάντησα.

—Μπράβο!... Ωραία!...

Και λέγοντας τά λόγια αυτά, έκανε μία κίνηση, σαν νάθελε
νά μ' άγκαλιάσει. Έτσι υπέθεσα τουλάχιστον κεί ξεφώνισα
τρομαγμένη:

—Μή μ' έγγγίζετε!.. Μή μ' έγγγίζετε!..

Ο 'Αρτέμης σάσιπτε.

—Δεν θές να σε βοηθήσω να βγάλης τό έπανωφόρι σου; με
ρώτησε δειλά.

Αυτό ήταν λοιπόν;

Μετάνοισα για τη στάσι μου και ψιθύρισα:

—Εύχαριστώ! Τό βγάξω μόνη μου. Εύχαριστώ!..

Και βάζοντας τό έπανωφόρι μου, τό έρριξα σε μία πολυ-
θρόνα.

«Και τώρα τί θά γίνη;» σκεφτόμουν.

«Πώς θά ξεφύγω, Θεέ μου;»

—Κάθισε, Φλώρα, μόυ είπε ό 'Αρτέμης. Έδώ κάνει άρκετή
ζέστη. Δεν είν' έτσι;

—Ναί, άποκρίθηκα.

—Θές να πάρης τίποτε;

—Οχι, εύχαριστώ.

—Δεν πεινάς;

—"Οχι, όχι, καθόλου.

—Θές να σοφ φέρουν ένα λι-
κέρ;

—"Οχι, εύχαριστώ.

—"Οπως θέλεις...

Μεσολάβησαν μερικά λεπτά
σιωπής.

Μη ξεροντας τί να κάμω,
πώς να δώσω ένα τέλος στην
ιστορία αυτή, κάθησα κοιτά
στό τζάκι. Αυτό εύχαρίστησε
τόν 'Αρτέμη. Πίστεψε πώς όλα
θά πήγαιναν καλά...

—Είσαι καλύτερα τώρα, Φλώ-
ρα; με ρώτησε.

—Ναί, ζοκετά, άπάντησα.

—Τό τραπέζι είνε στρωμέ-
νο. Δεν θέλεις να περάσουμε
στην τραπεζαρία να τσιμπήσης
κάτι;

—Εύχαριστώ, όχι. Θά προτι-
μούσα ν' άναπαυθώ.

—"Οπως θέλεις, άγάπη μου.
Σε βλέπω πολύ κουρασμένη.
Θά είδοποιήσω την καμαριέρα
να σ' όδηγήσει στην κρεβάτο-
κάμαρα.

Χτύπησε πραγματικώς ένα
κουδούνι και ήρθε ή γρηά κα-
μαριέρα.

—Η κυρία σου δεν θά δει-
πνήση, της είπε. Είναι λίγο ά-
διάθετη. 'Ωδήγησέ την στην
κρεβάτοκάμαρα.

—Εύχαριστώ, ψιθύρισα. Κα-
λή νύχτα!..

Και σηκώθηκα άνακουφισμέ-
νη για να φύγω.

Έπί τέλους!..

Είχα γλυτώσει...

Είχα ξεφύγει άπ' την άγκα-
λιά του συζύγου μου, την πρώ-

(Συνέχεια έκ του προηγούμε-
νου)

Στό στριγγό σκούξιμο του
κλάρον ή πόρτα άνοιξε και πρό-
θεσε μία ήλικωμένη υπηρέτρια.

Ο 'Αρτέμης μούδωσε τό χερι
του και με βοηθήσε να κατέβω.

—Έπί τέλους, φτάσαμε! μόυ
είπε.

Δέν του άπάντησα.

Μόλις στεκόμουν στά πόδια
μου.

Αισθανόμουν τον έαυτό μου
κατάκοπο και ταλαιπωρημένο,
σαν να είχα κάμει μιάν άτέλει-
ωτη πεζοπορία.

Μπήκαμε στην είσοδο.

—Καίνε τά καλοριφέρ; ρώτη-
σε άπότομα ό 'Αρτέμης την ύπη-
ρέτρια.

—Μάλιστα, κύριε, του άποκρί-
θηκε.

—Είν' όλα έτοιμα;

—"Ολα, κύριε, όλα.

Μούδωσε τό μπράτσο του,
στηρίχτηκα κι' άνεθήκαμε έ-
πάνω.

Η έπαυλις ήταν πολυτελέστα-
τα έπιπλωμένη. Φαίνεται πώς ό
'Αρτέμης της είχε αλλάξει την
έπιπλωσι τον τελευταίο καιρό,
κάνοντας άσυλλόγιστα έξοδα,
για να με καταπλήξη και νά μ'
εύχαρίστηση.

—Άλλά τί μ' ένδιέφεραν όλ'
αυτά;

Έκείνο πού ποθοόσα τη σι-
γή αυτή, ήταν να μείνω μόνη,

—Κύριε!... Θεέ μου, λυπήσου με!...

τη νύχτα του γάμου μου.

Μά... γιατί δεν με καληνύχτησε ο σύζυγός μου; Τι έσημαινε αυτό; Μήπως;...

Μιά τρομερή σκέψη πέρασε απ' το μυαλό μου. Μήπως ξεκόπεσε να ρθῇ κατόπιν στην κρεββατοκάμαρα;

Θεέ μου!... Λύτρωσέ με από έναν τέτοιο κίνδυνο!...

Ωστόσο, χωρίς να πῶ λέξι πειά, έφυγα γρήγορα-γρήγορα από τὸ σαλόνι.

Ὁ Ἀρτέμις με παρακολούθησε με τὸ βλέμμα του. Τί νά σκεφτόταν άραγε; Τί έλπιζε;...

Ἡ κρεββατοκάμαρα τῆς επαύλειος, στήν ὁποία μῆτῃκα, ἦταν μιά ἀληθινή φωλιά. Μιά ἐρωτική φωλιά. Ὅλα έλαμπαν καί ἀσπράξαν ἐκεῖ μέσα. Ὅλα ἦσαν πλούσια καί πολυτελή. Μία γλυκεία θαλπωρή ἦταν χυμένη γύρω...

—Θέλετε, κυρία, νά σάς βοηθήσω νά γδυθῆτε; με ρώτησαν ἡ καμαριέρα.

Κυρία!...

Στήν ἀρχή δέν κατάλαβα σέ ποιάν μιλοῦσε. Μά συνήλθα ἀμέσως.

Ἐγώ ἤμουν ἡ κυρία. Ἐτοί ἦταν. Δέν ἤμουν πειά δεσποινίς.

—Θέλετε νά σάς βοηθήσω, κυρία; ξαναρώτησαν ἡ καμαριέρα.

Ἡμουν ἡ κυρία Ἀρτέμι!...

—Ὁχι... Εὐχαριστῶ, τῆς ἀπάντησα. Θά γδυθῶ μόνη μου...

—Θέλετε τίποτε ἄλλο;

—Ὁχι, ἀπολύτως τίποτε.

—Πάντως, ἀν θελήσετε τίποτε,

κυρία, μοῦ χτυπάτε τὸ κουδούνι.

—Πολύ καλῶς.

Ἡ καμαριέρα έφυγε.

Ἐμείνα μόνη.

Τί πρώτη νύχτα γάμου, ἀλή-
θεια!...

Ξάπλωσα σέ μιά πολυθρόνα, έρριξα τὸ κεφάλι μου πίσω κι' άρχισα νά ικετεύω τὸ Θεό νά με βγάλῃ απ' τῆ δυσκολιῇ θέσι, απ' τὸ ἀδιέξοδο, σὸ ὁποῖο βρισκό-
μουν.

—Κύριε!... Θεέ μου, λυπήσου με!... Τί θά γίνω;... Εἰμαι μόνη με τῇ λύτῃ μου ἀπόψε!... Στήν πλαγιή κάμαρα βρίσκεται ὁ σύ-
ζυγός μου... Κι' ὅμως δέν τὸν άγαπῶ τὸν άνθρωπο αὐτόν... Δέν θέλω ν' άγγιξῇ ἀπάνω μου... Ἀν θελήσῃ νά με κάμῃ δική του, θά πεθάνω ἀπὸ τὴν τρομάρα μου... Ἐλθέσέ με, Κύριε!...

Γονάτισα κάτω κατόπιν κι' έ-
καμα τὸ σταυρό μου...

Τά μάτια μου εἶχαν βουρκώ-
σει...

Ἡθέλα νά γδυθῶ καί δέν τολ-
μοῦσα...

Τὸ στόμα μου ἦταν κατάξερο.

Διψοῦσα...

Κι' ὅμως δέν τολμοῦσα νά ζη-
τήσω νερό...

Φοβόμουν, φοβόμουν ὅσο δέν
λέγεται. Ὁ παραμικρὸς κρότος,

τὸ ἐλάχιστο θροῖσμα, μ' έκανε
νά τρέμω καί ν' ἀναπνῶ απ' τῇ
θέσι μου...

Ἀποφάσισα σὸ τέλος νά μει-
νω ἑστὶ ντυμένη, ὡς πού νά πε-
ράσῃ ἀρκτὴν ὥρα. Δέν θά γδυνόμουν, παρά μόνον ὅταν κατα-
λάβαινα πῶς ὅλοι ἀνεξαρτήτως κοιμήθηκαν.

Γιὰ νά μοῦ περάσῃ ἡ ὥρα, έρριξα τὸ πανωφόρι μου κι' άνοι-
ξα τὸ τάξι, παρ' ὅλη τὴν παγωνιά ποῦκανε.

Ἐγὼ τὸ σκοτάδι ἦταν πυκνὸ.

Μυρωδιά πεύκων άρωματίζε τὸν ἀέρα.

Ὁ αὐρανὸς ἦταν γεμάτος ἀστερία...

Διπλώθηκα καλὰ καί κάθησα, μαζεμένη σάν τῇ γάτα...

Στὸ σπῆνι μέσα έπικρατοῦσε ἡσυχία. Τί νάκανε τάχα ὁ Ἀρ-
τέμις; Νά ξαπλώνει; Νάχη πᾶει νά κοιμηθῇ;

Ἀγ, ἀγ ἦταν ἑτοί, Θεέ μου!...

Ἀρκετὴ ὥρα πέρασε...

Κάποιο ρολόγι μακριὰ σήμανε μεσάνυχτα...

Ἐνδύσασα... Κι' ὅμως δέν τολμοῦσα νά γδυθῶ καί νά πλά-
γισα...

Πόσο θά κρατοῦσε άραγε τὸ μαρτύριό μου αὐτό; Κι' ὡς
πότε θά ξέφευγα ἑτοί απ' τὸ νόμιμο σύζυγό μου;

Ἡ σκέπη μου πέταξεν ξέφανα σὸ Λέανδρο.

Νά κοιμόταν τάχα αὐτῇ τῇ στιγμῇ;

Ἡ άγρυπνοῦσε καί με σκεφτόταν;

Ἄξαφνα, ἐνῶ έκανα τίς σκέψεις αὐτές, άκούσα τὸ δυνατό
βῆμα σὸ διάδρομο.

Ἄνατρίχισα!...

Ποῖος νά ἦταν; Ἡ καμαριέρα σταλμένη απ' τὸν Ἀρτέμι ἡ
ὁ ἴδιος ὁ Ἀρτέμις;

Τά θῆματα σταμάτησαν μπρὸς στήν πόρτα. Κρατοῦσα ὡς
καί τὴν ἀναπνοή μου... Ἡ καρδιά μου, εἶχε σταματήσει νά
χτυπᾷ...

Ἡξερα καλὰ πῶς κάποιος κρυφάκουγε πίσω ἀπὸ τὴν πόρ-
τα. Μά ποῖος, ποῖος;...

Τὸ βλέμμα μου ἦταν καρφωμένο σὸ πόμολο. Ἡμουν θέβαια,
πῶς λίγο ἀν τὸ θέλετα νά κινεῖται, θά πεθάνει απ' τὴν τρομά-
ρα μου!...

Πέρασαν ἑτοί αρκετὰ δευτερόλεπτα άγωνίας. Κι' άξαφνα, ἐ-
κείνο πού φοβόμουν έγινε. Τὸ πόμολο κινήθηκε, στριφογύρισε
κι' ἡ πόρτα άνοίξει!...

Πῶς δέν πέρανα;

Πῶς δέν σωριάστηκα κάτω ξερῇ;

Ἀπορῶ κι' ἐγὼ ἡ ἴδια.

Στὸ άνοιγμα τῆς πόρτας έπρόβαλε ὁ Ἀρτέμις.

Ἡ ταραχή μου ἦταν τόση, ὥστε τὸν κῦτταξά με τὰ μάτια
πεταγμένα έξω, σαστισμένη, έντρομη...

Δέν εἶχα τῇ δύναμει οὔτε νά
μιλήσω, οὔτε νά μετακινήθῃ.

Εὐτυχῶς πού μοῦ συνέβαινε αὐ-
τό, γιατί στήν ἀπόγνωση πού
βρισκόμουν, θά ἤμουν ἱκανή νά
πηδῶσα κάτω απ' τὸ παράθυ-
ρο.

Ὁ Ἀρτέμις έμάντεψε τὴν
τασανή μου. Στεκόταν στήν
πόσῃ διατακτικός, μὴ τολ-
μώντας νά προχωρήσῃ μέσα
σὴν κρεββατοκάμαρα.

Ἄξαφνα ὅμως κάποια ἰδέα
τοῦ ἤρθε σὸ κεφάλι. Κι' ἀντὶ
νά φυγῇ ντροπισαμένος, μῆκε
μέσα, έκλεισε πίσω του τὴν
πόρτα, ἤρθε κοντά μου καί
μοῦ εἶπε:

—Ἀγαπητὸ μου παιδί, δέν
ἐπλάγιασες λοιπὸν ακόμα;

Δέν τοῦ ἀπάντησα.

Ἡ γλῶσσα μου εἶχε θεθῇ.

—Μά τί ἔχεις, ἀγάπη μου;

συνέεισε κι' ἡ φωνή του έτρε-
με. Γιατί δέν ἐπλάγιαζες;

Ἡσπιν τόσο κουρασμένη!... Θά
κρυολογήσῃς σὸ παράθυρο
πού κάθεσαι!...

Ἄ, τί καλὰ πού
έκαμα νά ρθῶ νά δῶ πῶς εἴ-
σαι!...

Εἶχα χαμηλώσει τὸ κεφάλι
μου καί δέν ἀπαντοῦσα.

Ὁ Ἀρτέμις έσκυψε καί
μοῦπιασε τὸ χέρι.

—Ἐλα, ἀγάπη μου, μοῦ ψι-
θύρισε, ἡσύχασε. Μαντεύω, παι-
δι μου, τὴν ἀνησυχία σου... Ἐ-
χε θάρρος, Φλώρα!...

Δέν μποῦ ἀπάντας; Τόσο
κακὸ σοῦ κάνει ἡ παρουσία
μου ἐδῶ; Κι' ὅμως... κι' ὅμως
ἐγὼ... ἐγὼ σ' άγαπῶ, μικροῦ-

λα μου... Ναι, σ' άγαπῶ πολύ!...

Ἡ καρδιά μου σπαραζότανε.

Καθὼς μιλοῦσε, τὸ σαγόνι του έτρεψε. Μπέρδεψε τὰ λόγια
του. Ἡ φωνή του ἦταν ὑπόκοψη...

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑπέφερε πολὺ ἀσφαλῶς, ὅπως ὑπέφερα
κι' ἐγὼ. Καί δέν ἦταν ξένος γιὰ μένα. Ἦταν σύζυγός μου, ἐ-
νώπιον τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων.

Εἶχα δικαίωμα τάχα νά τοῦ φέρομαι ἑτοί;

Καί ποῖο δικαίωμα;

Ἀν τὸν μισοῦσα, ἀν τὸν συχαινόμουν, δέν έπρεπε νά δεχτῶ
νὰ τὸν παντρευθῶ. Αὐτὸ έπρεπε νά κάμω. Τώρα πειά ὅμως ἡ-
μουν γυναῖκα του. Δέν εἶχα κανένα δικαίωμα νά τοῦ φέρω-
μαι ἑτοί!...

Κάνοντας τίς σκέψεις αὐτές, σήκωσα τὰ μάτια μου καί τὸν
κῦτταξα, με λύπη, με συμπόνεισα...

Ἦταν ἑτοιμος νά γονατίσῃ μπροστά μου, έτοιμος σχεδὸν νά
δακρύσῃ...

—Καθῆστε, τοῦ εἶπα.

(Ἀκολουθεῖ)

Διπλώθηκα καί κάθησα, μαζεμένη σαν τῇ γάτα...